

PÁLYÁZAT

„SAKKPALOTA PROGRAM” ÁSZÁRON

1. A pályázó intézmény adatai

Neve: Ászári Jászai Mari Általános iskola

Címe: 2881 Ászár, Kossuth Lajos utca 26.

Telefonszám. 06/34/352-386 fax: 06/34/352-386 e-mail: baranyne_kati@vipmail.hu

Intézményvezető neve: dr. Lunkné Nyuli Márta

A pályázatért felelős neve: Bárányné Nagy Katalin

Telefonszáma: 06/34/352-386 06/30/494-1878

2. Résztvevők köre

Intézményünk, az Ászári Jászai Mari Általános Iskola kiemelten fontos feladatának tekinti a tanulók képességeinek fejlesztését, a tehetséggondozást, a közösségfejlesztést. Az alsó tagozat 1-3. évfolyamán iskolaotthonos formában végezzük oktató-nevelő munkánkat, mely sok lehetőséget biztosít tanár és diák számára egyaránt. Az óvodai foglalkozásokra és ismeretekre építve, azt folytatva az idei 2014/2015. tanévben először bevezetjük az 1. és 2. osztályban (felmenő rendszerben) a Sakkpalota programot. Így ez a program a jelenlegi 1. és 2. osztályt érinti, azaz 53 tanulót, és egy tanárt, aki elvégezte a program alkalmazásához szükséges 30 órás akkreditált képzést.

3. A Sakkpalota program tartalma

A képességfejlesztő sakk haszna az oktatásban elsősorban abban rejlik, hogy előmozdítja a különböző tantárgyak elsajátítását, vagyis egészében a jövőre készít elő. A modern tudásalapú társadalomban a nap, mint nap ránk ömlő információáradat által kapott ismeretek mind inkább mulandóak. A digitális társadalom olyan mértékű adatfeldolgozást tett szükségessé az emberek számára, amelyben bizonyos képességek, kompetenciák elsajátítása létszükségletté vált. Ezen képességek megléte elengedhetetlen a sikeres tanítási-tanulási folyamatban. Ezzel pedig eljött az idő a stratégiai táblajátékokban rejlő lehetőségek kihasználására. A sakk az egyik valaha volt leghatékonyabb képességfejlesztő eszköz, amelynek segítségével a gyerekeket az óvodáskor végén, iskolás kor elején be lehet vezetni a tudatos ismeretsajátítás világába. Az ehhez szükséges dialektikus, stratégiai és ok-okozati, szekvenciális gondolkodást fejlődésük korai szakaszában a gyerekek a sakktáblánál öntudatlanul tanulják meg. Nemcsak a matematikában, a logikában és a problémamegoldásban, hanem az olvasás és a szóbeli kifejezés terén is erősödnek, vagyis a sikeres sakkozás a készségek egész füzérének kedvező változását hozza magával. Sakkozás közben a gyerekek egy sor már tárolt információt mozgósítanak és kombinálnak össze, miközben idegrendszerükben a sejtek közti kapcsolatok száma sokszorozódik. Ezeket a kapcsolatokat fogják felhasználni mindenfajta tanulása során. A sakk a maga vizuális szimbólumrendszerével az egész tanulási folyamat kialakulására komoly kihatással van. A Sakkpalota program egy olyan komplex képességfejlesztő módszer, amellyel minden kisgyermeket érdemes megismertetni, különösen az óvoda és az iskola közötti átmenet során, valamint az alsó tagozatos tanulmányai idején.

4. A Sakkpalota program keretei

Intézményünkben a Sakkpalota programot ebben a tanévben az 1. és 2. osztályban vezetjük be, heti 1 órában csoportbontásban. Ez tehát 4 foglalkozást jelent hetente. Így egyszerre 1 tanár átlagosan 10-12 gyermekkel foglalkozik, a mindenkori osztálylétszám függvényében. A gyermekek számára ez nem plusz „teher”, hiszen az iskolaotthonos foglalkozások részét képezi, melyet pedagógiai programunk is tartalmaz.

5. A Sakkpalota program főbb módszerei: Az órák felépítése tartalmaz számos olyan elemet, melyet a tanulók tanulás iránti attitűdje pozitívvá válik:

1. *Célkitűzés:* A tanulóknak elmeséljük, miről fognak az adott órán tanulni

2. *Ráhangolás, motiválás (játék):* Képességet fejlesztő ráhangoló többnyire mozgásos feladatok (Pl.: sakktáblán való tájékozódás)

3. *Érdekességek, új ismeretek:* Képek, sakkpalota életképek, asszociációs játékok, sakkgyakorlatok, játékművészet

4. *Játék:* A tankönyvben és a munkafüzet játékgyűjteményében található fejlesztő játékok közül kiválasztható az óra anyagához leginkább illő játékos feladat.

5. *Memória:* A tanuló emlékezetéből idézi fel a Sakkpalota életkép részleteit, majd később meghatározott sakkállásokat.

6. *A munkafüzet feladatainak megoldása:* Ezek mozgásos, verbális, manipulációs feladatok gazdag képanyaggal. Megoldási formáiban előfordulnak frontális, egyéni és páros munkák is, melyek segítik az absztrakciós, verbális és koncentrációs képességeket egyaránt. A bábok értékeivel való számolás alkalmat ad a számfogalom kialakulásának fejlesztésére és a matematikai műveletek gyakorlására.

7. *Ellenőrzés:* Találós kérdéseket, igaz-hamis állításokat, sakknyelvi megbeszéléseket és önértékelést tartalmaz mely a hangulat fokozásával kellemesen zárja a foglalkozást.

A módszerek állandó tantárgyi koncentrációt tartalmaznak, melyekből a következők a kiemelendők

- **Matematika:** A bábok értékei alkalmat adnak a számfogalom elmélyítésére és a matematikai műveletek játékos gyakorlására
- **Magyar:** A Sakkpalota mesevilága a lakóival együtt megjelenítve fejleszti a képzeletvilágot és a róluk szóló történetek elmesélésével szerethetővé teszi a benne szereplő sakkbábukat.
- **Ének:** A Sakkdal a dallamvilágával és szerkezetével fejleszti a zenéhez kapcsolódó képességeket is
- **Testnevelés:** A mozgásos játékok lehetőséget teremtenek a motorikus képességek fejlődésére.
- **Technika, rajz:** A sakktábla színezése, a sakkbábok ollóval történő kivágása vizuális képességeket igényel.
- **Természetismeret:** A Sakkpalota mesevilága közelebb hozza a gyermekeket a természetben előforduló élővilághoz a hozzá tartozó jelenségekkel együtt, magukénak érzik az ott szereplő állatokat, felelősséget érezve sorsukért.

6. A Sakkpalota program bevezetésének költségvetése

Megnevezés	Mennyiség	Bruttó ár/db	Bruttó összesen
Sakkpalota iskolai alapsomag	1db	59 900 Ft	59 900 Ft
Színes sakk-készlet	10 db	4 000 Ft	40 000 Ft
Sakkóra	4 db	8 900 Ft	35 600 Ft
Sakkpalota Tanítói kézikönyv	1db	2 467 Ft	2 467 Ft
Sakkpalota 1. tankönyv	14 db	1 895 Ft	26 530 Ft
Sakkpalota 1. munkafüzet	53 db	1 257 Ft	66 621 Ft
Oklevelek, kupák			18 000 Ft
Összesen:			249 118 Ft